

Stefanie Kremser: “Com a migrant, has de tenir molta sort amb els que et reben”

L'escriptora ha viscut en dos continents, cinc països i 22 adreces i parla diversos idiomes; la seva identitat és un gresol de cultures. Hi reflexiona a 'Si aquest carrer fos meu'

LAURA FERNÁNDEZ

19 FEB 2020 - 20:10 CET

“Entenc el desig de tenir un lloc propi, i la sensació de perill, però no per què no podem tenir cura de tots els jardins”, diu Kremser sobre Catalunya. ALBERT GARCIA

L'últim llibre de Stefanie Kremser (Düsseldorf, 1967), escriptora i guionista de cinema documental, ciutadana del món i brasilera de cor, volia ser un *memoir* que fos molt més que un *memoir*. Volia fer un inventari del seu desordre d'adreces —ha viscut, en el seus 52 anys, en 22 carrers diferents— i, alhora que reconstruïa el seu periple i esbossava les seves arrels canviants, dibuixar un mapa del món que no tingués a veure amb la Història en majúscules, sinó amb les petites històries, a la manera que fan els clàssics instantanis de Chris Krauss o Olivia Laing, dues autores que admira moltíssim. *Si aquest carrer fos meu* (Edicions de 1984; Entre Ambos en castellà) és, doncs, un artefacte literari que explora la formació de la identitat, que mai té a veure tant amb el lloc com amb el que es viu i amb qui es viu en aquest lloc. Kremser no reconeix la seva nacionalitat alemanya al passaport, tot i que això és ella per al món, i no li sap greu. Ho explica molt bé a *Si aquest carrer fos meu*. Diu que ha arribat a la conclusió que “no podem canviar el país on vam néixer, però sí que podem triar lliurement la relació que tenim amb ell”. Triar, per exemple, en el seu cas, no sentir-se pas alemanya sinó de São Paulo, la ciutat on va viure fins als 16 anys.

Pregunta. Ha viscut en cinc països diferents, la seva llengua materna és l'alemany, se sent brasilera, i la ciutat del món d'on no voldria haver de marxar és Nova York. Com és créixer quan no només l'adreça sinó l'idioma i els costums canvien al seu voltant de formes tan radicals? Explica que els estius que passava a Alemanya quan vivia al Brasil de nena, enmig d'una dictadura, li semblaven com travessar una estació espacial.

TENER QUE LLEVAR
TATUAJES PARA TRABAJAR
ES IMPENSABLE

Resposta. He estat una polimigrant. Fins que no vaig rebre la postal que va posar en marxa aquest llibre, la meva sensació era que havia viscut un munt de vides separades. Però quan vaig rebre aquella postal de l'Swen, un amic de la infantesa, una postal que va escriure el 1991 i que no vaig rebre fins que vaig tornar de Nova York el 2011, totes van quedar lligades de cop, i em vaig decidir a iniciar aquesta aventura, la de pensar en la manera com es construeix la identitat en un procés de migració constant.

P. Entre altres coses, moltíssimes, la migració constant dona diferents versions de tu mateixa que queden aturades en el temps per a aquells que la coneixen.

“En viatjar, les relacions personals s'aturen en el temps, però quan les reps tornen just al moment on les vas deixar”

R. Sí, és molt curiosa la forma en què les relacions personals s'aturen en el temps, i cada cop que les reprems, quan te n'allunyes, tornen al moment on les vas deixar. La meva relació amb l'Swen, per exemple, l'autor de la postal, un amic alemany que em coneixia de l'època en què jo vivia al Brasil i tornava els estius a Alemanya, continua essent la relació de dos nens, una relació puríssima, sense prejudicis. Encara el veig amb aquells ulls, i ell a mi també.

P. En el seu cas, a més, hi ha l'assumpte de la llengua.

R. Sí. Durant els anys del Brasil no feia servir la meua llengua materna, que és l'alemany. Fins que no vaig sentir la necessitat d'explicar històries, no va tornar. Es va quedar com en un segon pla. És possible canviar l'idioma intern, l'idioma en què penses, i fins i tot en el que escrius, si la cultura del lloc on vius és prou forta. Si m'hagués quedat més temps a Nova York, podria haver canviat a l'anglès.

P. I el català?

R. La cultura catalana és prou forta, però quan vaig arribar a Catalunya ja no sentia la necessitat de reinventar-me, que sempre es pot tenir a Nova York, perquè és una ciutat que busca una part de tu que encara no coneixes.

P. Què fa més por de canviar de país?

R. Com a migrant, has de tenir desig d'arribar, però també molta sort amb aquells que et reben. Els polítics són avui dia autèntics psicòpates. Utilitzen la por a l'altre per construir el seu relat, per enfortir un sentiment nacional que neix de la confrontació.

P. Parlant de nacionalismes, què opina de la situació a Catalunya?

R. La primera vegada que vaig entendre la necessitat d'una cultura de preservar-se va ser a Cochabamba, Bolívia. Allà la cultura quítxua fa anys que lluita per no desaparèixer, i una de les coses bones que va fer Evo Morales va ser portar la seva llengua a les universitats i fer que es pogués estudiar en igualtat de condicions. Entenc que és una cosa normal quan hi ha convivència de dues cultures que una sigui més forta que l'altra, que es converteix en la cultura resistent. Per a mi va ser una sorpresa veure la força de la cultura catalana. Entenc el desig de tenir un lloc propi, i la sensació subjectiva de perill, el no sentir-se estimat. No entenc per què no podem tenir cura de tots els jardins.

P. Ha viscut a Alemanya, al Brasil, a Bolívia, a Catalunya i als Estats Units. On diria que s'ha entès millor que tenim dret a no sentir-nos de cap lloc?

R. A Nova York. A Nova York l'alliberament identitari és total. Tothom és d'arreu del món, allà. Nova York és el Babel contemporani, l'Alexandria, un nucli d'explosió creativa molt acollidor, però alhora molt cruel. A Nova York, malgrat tot, la meua procedència, els meus canvis de residència, el meu accent, resultat de les diverses llengües

que parlo, eren, per fi, normals. No em sentia una nouvinguda amb arrels estrangeres, sinó una persona com milions de persones. No era una excepció, era la norma.

S'adhereix als criteris de The Trust Project

[Més informació >](#)

ARXIVAT A:

Llibres · Literatura · Cultura

CONTENIDO PATROCINADO

Súbete al T-Roc desde 205€/mes con My Renting.

VOLKSWAGEN

SEAT Ateca con pantalla táctil a color de 20,3cm (8") por 18.500€.

SEAT

SUV C3 Aircross desde 125€/MES. Ver condiciones.

CITROËN

Y ADEMÁS...

El algoritmo viral que predice el riesgo de contagio por Coronavirus en España

AS.COM

Coronavirus: dos muertes y más de 200 casos

AS.COM

Pablo Motos desata las críticas con su discurso sobre el coronavirus

AS.COM

recomendado por

NEWSLETTER

Subscriu-te als nostres butlletins

